

4.12. Финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорни споразумения, включващи финансови инструменти.

Финансов актив се отписва, когато се загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив, т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността.

Финансов пасив се отписва при неговото погасяване, изплащане, при анулиране на сделката или при изтичане на давностния срок.

При първоначално признаване на финансов актив и финансов пасив Дружеството ги оценява по справедлива стойност плюс разходите по транзакцията с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се признават първоначално по справедлива стойност.

Финансовите активи се признават на датата на сделката.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.12.1. Финансови активи

Дружеството притежава финансови активи от категорията:

- кредити и вземания;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Категорията на даден финансов инструмент определя метода му на оценяване и дали приходите и разходите се отразяват в печалбата или загубата или в другия всеобхватен доход на Дружеството. Всички финансови активи с изключение на тези, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, подлежат на тест за обезценка към датата на финансовия отчет. Финансовите активи се обезценяват, когато съществуват обективни доказателства за това. Прилагат се различни критерии за определяне на загубата от обезценка в зависимост от категорията на финансовите активи, както е описано по-долу.

Всички приходи и разходи, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в печалбата или загубата при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят, и се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на редове „Финансови разходи“, „Финансови приходи“ или „Други финансови позиции“, с изключение на загубата от обезценка на търговски вземания, която се представя на рсд „Други разходи“.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Кредитите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в печалбата или загубата за текущия период. Парите и паричните еквиваленти, търговските и по-голямата част от други вземания на Дружеството спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Значими вземания се тестват за обезценка по отделно, когато са просрочени към датата на финансовия отчет или когато съществуват обективни доказателства, че контрагентът няма да изпълни задълженията си. Всички други вземания се тестват за обезценка по групи, които се определят в зависимост от индустрията и региона на контрагента, както и от други кредитни рискове, ако съществуват такива. В този случай процентът на обезценката се определя на базата на исторически данни относно непогасени задължения на контрагенти за всяка идентифицирана група. Загубата от обезценка на търговските вземания се представя в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Други разходи“.

4.12.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват заеми, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по урещдане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на съдружниците.

4.13. Материални запаси

Материалните запаси включват материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на

обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.14. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагасмия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.19.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата.

4.15. Парични средства

Паричните средства се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

4.16. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Другите резерви включват законови резерви (вж. пояснение 14.2).

Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи включва текущи актюерски загуби и печалби във връзка с формирането на обезщетения за персонала при пенсиониране (вж. пояснение 14.3).

Нагрупаната загуба включва текущия финансов резултат и нагрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички трансакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за собствения капитал.

4.17. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наестите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наестите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на насти лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството е разработило план за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно който всеки служител чийто стаж в Дружеството е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взема предвид доходността на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.18. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.20.

4.19.1. Приходи

Договор за сервизна поддръжка

Дружеството е обвързано с продължителен договор за сервизна поддръжка. Частта от продажната цена, свързана с договора за бъдещо сервизното обслужване, се отчита като приход за бъдещи периоди и се признава като текущ приход през периода, в който е било извършено сервизното обслужване. Характерът на извършваните услуги зависи от начина на употреба на продуктите от клиента. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за сервизна поддръжка. Това изисква познаване на

клиентите и пазарите, където Дружеството извършва дейността си. Отчитането на приходите се базира на предишен пазарен опит и ръководството смята, че сервизната поддръжка дава основание за признаване на приходи, базирани на фактически извършените услуги.

Договори за право на ползване на активи – оптични влакна

Дружеството е сключило дългосрочни договори за предоставяне на неотменими права на ползване на оптични влакна на клиенти в качеството си на лизингодател по оперативен лизинг. Съгласно сключените договори, цената е получена авансово и е отчетена като „предплатени услуги от клиенти“ на ред „Търговски и други задължения“ в отчета за финансовото състояние, който се признава като текущ приход на линейна база за срока, за който активите са предоставени за ползване на клиентите.

4.19.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.11). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.20.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Дружеството е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват програмни продукти, патенти, лицензи и търговски марки и права на ползване на оптични влакна. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Програмни продукти	Права на ползване на оптични влакна	Патенти, лицензи и търговски марки	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2015 г.	72	1 826	15	4	1 917
Трансфер		1	(1)		
Салдо към 31 декември 2015 г.	72	1 827	14	4	1 917
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2015 г.	(71)	(379)	(6)	(1)	(457)
Амортизация		(122)	(1)	(1)	(124)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(71)	(501)	(7)	(2)	(581)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	1	1 326	7	2	1 336

	Програмни продукти	Права на ползване на оптични влакна	Патенти, лицензии и търговски марки	Други	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2014 г.	70	974	15	4	1 063
Новопридобити активи	2	852	-	-	854
Салдо към 31 декември 2014 г.	72	1 826	15	4	1 917
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2014 г.	(70)	(294)	(5)	(1)	(370)
Амортизация	(1)	(85)	(1)	-	(87)
Салдо към 31 декември 2014 г.	(71)	(379)	(6)	(1)	(457)
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	1	1 447	9	3	1 460

Дружеството е извършило преглед за обезценка на нематериалните активи към 31 декември 2015 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка в индивидуалния финансов отчет.

Всички разходи за амортизация се включени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“. Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Машини и съоръжения

Машините и съоръженията на Дружеството включват оптични кабелни линии, машини и оборудване и разходи за придобиване на нетекущи активи. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни и средства	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2015 г.	8 029	8 266	215	8	16 518
Новопридобити активи	8	43	-	15	66
Трансфер	18	-	-	(18)	-
Резерви от последващи оценки	110	101			211
Преоценка за сметка на амортизацията по МСС	(1 621)	(6 278)			(7 899)
Отписани активи	-	(24)	-	-	(24)
Салдо към 31 декември 2015 г.	6 544	2 108	215	5	8 872
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2015 г.	(1 487)	(6 033)	(215)	-	(7 735)
Преоценка за сметка на амортизацията	1 621	6 278			7 899
Отписани активи	-	1	-	-	1
Амортизация	(271)	(567)	-	-	(838)
Салдо към 31 декември 2015 г.	(137)	(321)	(215)	-	(673)
Балансова стойност към 31 декември 2015 г.	6 407	1 787	-	5	8 199

	Оптични кабелни линии	Машини и оборудване	Транспортни средства	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2014 г.	8 028	8 243	215	5	16 491
Новопридобити активи	1	403	-	3	407
Отписани активи	-	(380)	-	-	(380)
Салдо към 31 декември 2014 г.	8 029	8 266	215	8	16 518
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2014 г.	(1 219)	(5 747)	(215)	-	(7 181)
Отписани активи	-	348	-	-	348
Амортизация	(268)	(634)	-	-	(902)
Салдо към 31 декември 2014 г.	(1 487)	(6 033)	(215)	-	(7 735)
Балансова стойност към 31 декември 2014 г.	6 542	2 233	-	8	8 783

Преценка на имоти, машини и съоръжения

„Булгартел“ ЕАД е извършил преценка на имотите, машините и съоръженията към 30 юни 2015 г. на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител „Инжинерингсервиз София“ ООД. Обект на оценка и проучване са съоръжения и машини и оборудване, собственост на „Булгартел“ ЕАД. Активите, подлежащи на оценка са определени, съгласно счетоводната политика на Дружеството и групата БЕХ. Не са обект на оценка всички останали нетекущи и текущи, материални, финансови и нематериални активи, които могат да съществуват.

За определяне справедливата стойност на оценяваните активи е приет като допустим и възможно приложим подхода на база разходи, чрез Метода базиращ се на разходите за придобиване („амортизирана възстановителна стойност“)

Активите, предмет на оценка са предимно специализирани, придобити за осъществяване на основната дейност на дружеството, т.е. за тях реално не съществува основен или най-изгоден пазар. Поради посоченото входящите данни, използвани при оценката на активите се категоризират като ненаблюдавани входящи данни т.е. като хипотези от 3-то ниво.

За определяне на стойността на актива като нов са приложени следните концептуални подходи:

Нова възстановителна стойност

Концепцията на възстановителната стойност или стойността на разходите за придобиване на нов актив се базира на предположението, че актива струва не повече от заместването му с нов такъв със същите или възможно най - близки технико-икономически параметри на тези на оценявания. Подходът на нова възстановителна стойност е приложен за оценка на всички активи.

Каталожна стойност

Това е ценовата информация, предоставена от фирми производители и/или от специализирани търговски организации. Стойността е завишена с разходите за мито (ако има), транспорт, фундаментни дейности, монтаж и др.

За информация относно определянето на справедливата стойност на активи от групи оптични кабели и машини и оборудване вижте пояснени 30.2

Преглед за обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към 31.12.2015 г. е извършен преглед за обезценка на активите на „Булгартел“ ЕАД, съвместно с лицензиран оценител „Инженерингсервиз“ ООД, във връзка с изискванията на МСС 36 „Обезценка на активи“. За определяне на *стойността в употреба* е приложен доходния подход, като в конкретния случай е приложен метода „Дисконтирани парични потоци“. Единицата, генерираща входящи парични потоци, която е идентифицирана в конкретния случай, е самото дружество като действащо предприятие.

Анализите и заключенията от прегледа сочат, че балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения не превишава тяхната възстановима стойност.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Към 31 декември 2015г. или 2014г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството е заложило като обезпечение по кредитно споразумение с "БЕХ" оптични кабелни линии.

7. Инвестиции в дъщерни предприятия

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	2015 '000 лв.	участие %	2014 '000 лв.	участие %
Булгартел Скопие ДООЕЛ	Македония	Предоставяне на интернет услуги	139	100	139	100
			<u>139</u>		<u>139</u>	

Инвестицията е отразена в индивидуалния финансов отчет на Дружеството по метода на себестойността.

Ръководството на Дружеството е тествало за обезценка инвестицията и в резултат на този тест не е имало необходимост от начисляване на загуби от обезценка въпреки наличието на индикации за обезценка и декапитализиране на дъщерното предприятие в резултат на реализираните загуби.

Дружеството няма условни задължения или други поети ангажменти, свързани с инвестицията в дъщерното дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ.

8. Лизинг

8.1. Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Дружеството са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
Към 31 декември 2015 г.	97	263		360
Към 31 декември 2014 г.	95	40	12	147

Лизинговите плащания, признати като разход за периода са в размер на 100 хил. лв. (2014 г.: 95 хил. лв.). Тази сума включва минималните лизингови плащания.

Договорите за оперативен лизинг на Дружеството не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничния относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

9. Други нетекущи вземания

Другите нетекущи вземания представляват предплатени абонаменти за поддръжка на техническо оборудване в размер на 14 хил. лв. към 31 декември 2015 г. (2014г.: 10 хил. лв.).

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2015	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен доход	31 декември 2015
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи				
Машины и съоръжения	105	21	21	147
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(10)	2		(8)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(3)	-		(3)
	<u>92</u>	<u>23</u>	<u>21</u>	<u>136</u>
Признати като:				
Отсрочени данъчни активи	(13)			(11)
Отсрочени данъчни пасиви	<u>105</u>			<u>147</u>
Нето отсрочени данъчни пасиви	<u>92</u>			<u>136</u>

Отсрочените данъци за сравнителния период 2014 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2014	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2014
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи	112	(7)	105
Текущи активи			
Търговски и други вземания	(10)	-	(10)
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	(3)	-	(3)
	99	(7)	92
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	(13)		(13)
Отсрочени данъчни пасиви	112		105
Нетно отсрочени данъчни пасиви	99		92

Дружеството има данъчни загуби, за които не е признавало отсрочен данъчен актив в размер на 5 549 хиляди лв.

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Материали и консумативи	203	205
Материални запаси	203	205

Материалните запаси на Дружеството са прегледани за индикации за обезценка към 31.12.2015 г. от „Инжинирингсервиз София“ ООД, лицензиран оценител. Заключениеето в доклада на оценителя е, че материалните запаси нямат индикации за обезценка.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

12. Търговски и други вземания

	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Търговски вземания, бруто	142	228
Обезценка	(13)	(14)
Търговски вземания	129	214
Вземания по съдебни спорове, бруто	61	82
Обезценка	(44)	(66)
Вземания по съдебни спорове	17	16
Финансови активи	146	230
Данъчни вземания	11	9
Абонаменти и застраховки	12	31
Предоставени депозити	6	3
Авансови плащания	-	2
Вземания от застрахователни събития	35	-
Нефинансови активи	64	45
Търговски и други вземания	210	275

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други вземания на Дружеството са прегледани относно индикации за обезценка. Към 31.12.2015 г. съответно към 31.12.2014 г. няма търговски вземания, които да са били обезценени. Изменението в обезценката на вземанията може да бъде представено по следния начин:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Салдо към 1 януари	80	87
Отписани суми (несъбираеми)	-	(2)
Възстановяване на загуба от обезценка	(22)	(5)
Салдо към 31 декември	58	80

Дружеството няма необезценени просрочени търговски вземания.

Вземанията на Дружеството по съдебни спорове са както следва:

- Изпълнително дело, представляващо ч. гр. дело № 29/2013 г. по описа на Районен съд - Нови пазар, образувано от Булгартел ЕАД срещу БДП Нетуърк ЕООД. От страна на съдия изпълнителя са предприети действия по принудително изпълнение, като към момента няма събрани суми по изпълнителното дело. За това е образувано търговско дело 46/2015 по описа на Окръжен съд Шумен за откриване на производство по несъстоятелност на БДП Нетуърк ЕООД. Към настоящият момент Окръжен съд Шумен е постановил решение за откриване на производство по несъстоятелност на БДП Нетуърк ЕООД, обявил е длъжника в неплатежоспособност, прекратил е дейността му и е спрял производството за срок от една година.
- Частно гражданско дело 72037/2015 по описа на СРС за издаване на Заповед за изпълнение и изпълнителен лист срещу "Десбо Имоти" ЕООД. В случай, че не бъде депозирано възражение от страна на "Десбо Имоти" ЕООД, ще бъде издаден изпълнителен лист и ще се пристъпи към образуване на изпълнително дело.
- Изпълнително дело №20128400401123 по описа на частен съдебен изпълнител Мария Цачева, с рег. №840 и район на действие Софийски Градски съд, образувано на 22.11.2012 г. от Булгартел ЕАД срещу Некском - България ЕАД. Към момента по изпълнителното дело са събрани част от изискуемите суми. Образувано е търговско дело за откриване на производство по несъстоятелност, предвид невъзможността да бъдат събрани всички дължи суми от Некском - България ЕАД.

13. Парични средства

Паричните средства включват следните елементи:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	22	22
- евро	45	182
Парични средства	<u>67</u>	<u>204</u>

Дружеството няма блокирани парични средства.

14. Собствен капитал

14.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 7 050 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 000 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

На заседание на Съвета на директорите на БЕХ ЕАД с Протокол №26-2015/09.06.2015г. I.1.3.4 е взето решение за намаляване на капитала на Булгартел ЕАД от 8 034 хил.лв. на 7050 хил. лв., чрез обезсилване на 984 обикновени поименни акции с номинална стойност 1 000 лв. всяка една от тях. Целта на намаляването на капитала е покриване на част от реализираните финансови загуби, съгласно одитираните и приети годишни финансови отчети. Капиталът на Дружеството е намален с разрешение от страна на Министъра на енергетиката на Република България. Същото е получено на 17.07.2015г. Промяната е вписана в Търговския регистър към 24.07.2015г.

	2015 Брой	2014 Брой
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	8 034	11 500
Обезсилване на акции	(984)	(3 466)
Брой издадени и напълно платени акции	<u>7 050</u>	<u>8 034</u>
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	<u>7 050</u>	<u>8 034</u>

Едноличен собственик на капитала е Български Енергис холдинг ЕАД.

	31 декември 2015 Брой акции	31 декември 2015 %	31 декември 2014 Брой акции	31 декември 2014 %
Български Енергис Холдинг ЕАД	7 050	100	8 034	100

14.2. Други резерви

Другите резерви в размер на 237 хил. лв. представляват законови резерви, които се формират от Булгартел ЕАД, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те са заделени докато достигнат една десета или по-голяма част от

капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на едноличния акционер. Законните резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди.

14.3. Резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи

Съгласно счетоводна политика възприета от 01.01.2013 г. по отчитането на дължими обществения на персонала при пенсиониране, Дружеството представя статистическите актуарски печалби и загуби в другия всеобхватен доход в периода на възникването им. В резултат на това натрупаният резерв към 31.12.2015 г. е в размер на 2 хил. лв.

14.4. Преоценъчен резерв на нефинансови активи

Преоценъчният резерв на нефинансовите активи отразява увеличенията в справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения и намаляванията до степента, в която тези намалявания са свързани с увеличение на същия актив, признато по-рано в друг всеобхватен доход. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2015 г. е в размер на 190 хил. лв. и е представен в отчета за финансово състояние нетно от данъци.

15. Възнаграждения на персонала

15.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Разходи за заплати	(503)	(546)
Разходи за социални осигуровки и социални разходи	(169)	(170)
Разходи за персонала	<u>(672)</u>	<u>(716)</u>

15.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсиониране-нетекуща част	20	16
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	<u>20</u>	<u>16</u>

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Текущи:		
Провизии за пенсиониране-текуща част	2	2
Задължения за заплати	3	3
Задължения за осигуровки	1	1
Задължения по неизползвани отпуски	8	5
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	<u>14</u>	<u>11</u>

През изминалия отчетен период броя на работещите служители е 19 бр. Очакваните пенсионни обезщетения са представени в следната таблица:

Матуритет	Настоящ размер на обезщетенията х.ав.	Очакван размер на обезщетенията х.ав.
<2016	2	2
2016-2020	6	14
2026-2030	1	18
2031-2035	7	87
2036-2040	3	56
2041-2045	2	76
2046-2050	1	41
Общо:	22	294

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения по договори със служители на Дружеството по изборни длъжности, които следва да бъдат уредени през 2016 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране, останалата част от пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Дружеството е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Дружеството е разработило план за доходи на персонала при пенсиониране, съгласно който всеки служител чийто стаж в Дружеството е:

- до 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 2 брутни месечни заплати и
- над 10 години, дължимата сума при пенсиониране е в размер на 6 брутни месечни заплати.

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран.

Ръководството на Дружеството е направило тези предположения след консултации с независим актюер.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи са изчислени посредством кредитния метод на прогнозираните единици.

Кредитният метод на прогнозираните единици представя едно задължение, което ще възникне в един бъдещ момент във времето и се основава на редица предположения. От тази гледна точка метода е чувствителен по отношение на допусканията за стойностите на основните параметри, от които зависи настъпването на задължението и размера на дължимото обезщетение. Основните предположения, от които зависи размера на

задължението се основават на следните демографски допускания и финансови допускания:

- прогнозиран ръст на заплатите в размер на 2% годишно от предходния период;
- процентът на дисконтиране, който е използван при изчисляване на задължението в размер е в размер на 4 % годишно (2014г.: 4 %).

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Провизии за пенсиониране в началото на годината	18	14
Увеличение на провизиите в резултат на служителите, навършващи възрастта за пенсиониране в следващите пет години	4	6
Актуерна печалба		(2)
Провизии за пенсиониране в края на годината	22	18

16. Търговски и други задължения

	2015	2014
	'000 лв.	'000 лв.
Предплатени услуги от клиенти	1 926	2 110
Нефинансови пасиви	1 926	2 110
Нетекущи други задължения	1 926	2 110
Търговски задължения	226	237
Финансови пасиви	226	237
Данъчни задължения	3	4
Задържани гаранции по договори за изграждане на кабелни линии	3	12
Предплатени услуги от клиенти	231	224
Задължения към КРС	3	4
Нефинансови пасиви	240	244
Текущи търговски и други задължения	466	481
Търговски и и други задължения	2 392	2 591

Предплатените услуги от клиенти са възникнали по дългосрочни договори за предоставени неотменими права на ползване на оптични влакна. През 2015 г. текущи приходи в размер на 302 хил. лв. (2014 г.: 215 хил. лв.) са отчетени в печалбата или загубата на линейна база по тези договори.

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

17. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Дружеството могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги	2 650	2 976
Приходи по договори за предоставени неотменими права на ползване на оптични влакна и поддръжка	302	215
	<u>2 952</u>	<u>3 191</u>

18. Други приходи

Другите приходи на Дружеството включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Възстановени обезценки на вземания	22	5
Начислени неустойки по търговски договори	1	4
Други	1	21
	<u>24</u>	<u>30</u>

19. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Гориво, авточасти и принадлежности	(25)	(39)
Спомагателни материали	(4)	(15)
Други	(11)	(10)
	<u>(40)</u>	<u>(64)</u>

20. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Такса колокация, пренос на данни, оптична свързаност, наем влакна и IP транзит	(1 660)	(1 871)
Наем помещения	(100)	(95)
Абонаментна техническа поддръжка	(96)	(91)
Консултантски услуги, експертни оценки, хонорари	(21)	(20)
Инсталационни такса	(18)	(105)
Застраховки	(16)	(16)
Управление, контрол холдинг	(8)	(10)
Наем на канална мрежа	(69)	(51)
Разходи свързани с поддръжка на автомобили	(12)	(14)
Комуникационни услуги	(16)	(16)
Други	(84)	(57)
	<u>(2 100)</u>	<u>(2 346)</u>

21. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от продажба	-	1
Печалба от продажба на нетекущи активи	-	1

22. Други разходи

Другите разходи на Дружеството включват:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Неустойки по търговски договори	(20)	(24)
Командировки	(14)	(23)
Други	(16)	(10)
	(50)	(57)

23. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Разходи за лихви по финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност		
Разходи за лихви по заеми, получени от БЕХ ЕАД	(112)	(143)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(112)	(143)
Банкови такси	(4)	(6)
Загуба от промяна във валутните курсове	(38)	-
Финансови разходи	(154)	(149)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Приходи от лихви по финансови активи, отчитани по амортизирана стойност		
Лихви по банкови сметки	1	5
Лихви по предоставен заем на Булгартел Скопие ДООЕЛ	57	55
Неустойки по предоставен заем на Булгартел Скопие ДООЕЛ	65	20
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	123	80
Печалба от промяна във валутни курсове	65	29
Финансови приходи	188	109

24. Данъчно облагане

Очакваните приходи от данък, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2013 г.: 10 %), и действително признатите данъчни приходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Счетоводна загуба преди данъчно облагане	(814)	(990)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане:		
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	98	122
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели:		
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	(121)	(103)
Текущ разход за данъци върху дохода	-	-
Отсрочени данъчни приходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	(23)	7
Икономия/ разход от данъци върху дохода	(23)	7

Пояснение 10 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви.

25. Сделки със свързани лица

Предприятието оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на Предприятието упражняващ контрол /предприятие майка/

„Български Енергичен Холдинг“ ЕАД

Собственик на капитала на предприятието майка

Българската държава чрез Министъра на Енергетиката

Дъщерно предприятие:

„Булгартел-Скопие“ ДООЕЛ

Предприятия, които са под общ съвместен контрол с Дружеството (предприятия в група)

„Национална Електрическа Компания“ ЕАД

„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД

„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД

„Мини Марица - Изток“ ЕАД

„Бугартрансгаз“ ЕАД

„Енергичен Системс Оператор“ ЕАД

„АЕЦ Козлодуй – Нови мощности“ ЕАД

„ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД

„Интерприборсервиз“ ООД

„ТЕЦ Марица Изток 2 (9 и 10)“ ЕАД

„ПФК Берое-Стара Загора“ ЕАД

„Енергичен оператор по измерване и информационни технологии“ ЕАД

„Българска независима енергийна борса“ ЕАД

„Енергийна инвестиционна компания“ ЕАД

Асоциирани и съвместни предприятия за група БЕХ

Ай Си Джи Би АД

Южен поток България АД

КонтурГлобал Марица Изток 3 АД

КонтурГлобал Оперейнънс България АД

ЗАД "Енергия"

ПОД Алианс България АД

Ключов ръководен персонал на предприятието:

1. Моника Александрова – Член на СД
2. Ирена Узунова – Член на СД
3. Никола Василев – Член на СД и Изпълнителен директор

Продажбите и покупките на свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на отчетния период са необезпечени (с изключение на споразуменията за разсрочване), безлихвени (с изключение на заемите и споразуменията за разсрочване) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции.

Сделките и транзакциите между Дружеството и неговите свързани лица са както следва:

Свързаните лица на Дружеството включват собствениците, дъщерното дружество, други описани по-долу. Освен това Дружеството е получило субординиран заем от единственият си акционер Български енергичен холдинг ЕАД (БЕХ ЕАД), както и е предоставило субординирани заеми на дъщерното дружество "Булгартел Скопис" ДООЕЛ.

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получаващи никакви гаранции.

25.1. Сделки със собственика

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Сделки с БЕХ ЕАД		
- продажба на услуги на БЕХ ЕАД	47	38
- получени услуги от БЕХ ЕАД	8	9
- разходи за лихви по получен заем от БЕХ ЕАД	112	144

25.2. Сделки с дъщерното предприятие

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
- Продажба на услуги	37	29
- Приходи от лихви по предоставени заеми	57	55
- Приходи от неустойки по предоставени заеми	65	20
- Покупки на услуги	211	231

25.3. Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Продажба на услуги		
- продажба на услуги на Булгартрансгаз ЕАД	43	43
- продажба на услуги на Булгаргаз ЕАД	19	21
- продажба на услуги на МИНИ МАРИЦА ИЗТОК ЕАД	3	3
Покупки на услуги		
- покупки на услуги от Булгартрансгаз ЕАД	189	191
- начислени лихви	20	21
- покупка на права на ползване на оптични линии от Булгартрансгаз ЕАД	-	359

25.4. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	89	82
Разходи за социални осигуровки и придобивки	18	14
Възнаграждения при прекратяване на договори	3	-
Общо краткосрочни възнаграждения	110	96

26. Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2015 '000 лв.	31 декември 2014 '000 лв.
Нетекущи вземания		
- Булгартел Скопие ДООЕЛ – главници по заеми	29	367
Общо нетекущи вземания от свързани лица	29	367

Текущи вземания

- Булгартел Скопие ДООЕЛ по предоставени заеми, в т.ч.:

- главница по заеми	1 257	889
- лихви по заеми	214	157
- неустойки по заеми	241	176
Предоставени заеми на свързани лица	1 712	1 222

- Булгартел Скопие ДООЕЛ – предоставени услуги	41	31
- Булгаргаз ЕАД – предоставени услуги	2	2
- БЕХ ЕАД – предоставени услуги	10	-
Търговски вземания от свързани лица	53	33

Общо текущи вземания от свързани лица
Общо вземания от свързани лица

1 765	1 255
1 794	1 622

Нетекущи задължения

- БЕХ ЕАД по получени заеми, в т.ч.:
 - главница

Общо нетекущи задължения към свързани лица

1 274	-
1 274	-

Текущи задължения

- БЕХ ЕАД по получени заеми в т.ч.:
 - главница
 - лихви

Получени заеми от свързани лица

1 218	2 492
276	210
1 494	2 702

- Булгартрансгаз ЕАД – получени услуги
- Булгартрансгаз ЕАД - неустойки по получени услуги
- БЕХ ЕАД - получени услуги
- Булгартел Скопие ДООЕЛ - получени услуги

Търговски задължения към свързани лица

206	209
7	8
4	1
10	17
227	235

Общо текущи задължения към свързани лица

Общо задължения към свързани лица

1 721	2 937
2 995	2 937

Получени заеми от БЕХ ЕАД

С решение Протокол №РД-21-133/29.12.2014 г. на Министъра на икономиката и енергетиката, Решение на Съвета на директорите на "Български Енергиен Холдинг" ЕАД по Протокол № 58-2014/10.12.2014 г., Решение на Съвета на директорите на „Булгартел“ ЕАД по Протокол №2-2015/12.01.2015 г., Решение на Съвета на директорите на "Български Енергисн Холдинг" ЕАД по Протокол № 8-2015/10.02.2015 г. се сключи Кредитно споразумение №3-2015/04.02.2015 г. за обединяване и преобразуване на парични задължения на в търговски заем. Главницата е в размер на 2 492 хил. лв. с 36 месеца срок на погасяване и гратисен период от 12 месеца считано от 01.01.2015 г. Към 31.12.2015г. начислената лихва по кредитното споразумение е в размер на 112 х.лв. Съгласно кредитното споразумение лихвата е дължима до 31.01.2016г.

Предоставени заеми на Булгартел Скопие ДООЕЛ

На 26.01.2009 г. на основание на решение на СД на Булгартел ЕАД съгласно протокол 55/12.12.2008 г. и решение на СД на БЕХ ЕАД съгласно протокол 7-2008/29.12.2008 г. се сключва договор за фирмен „stand by“ заем между Булгартел ЕАД и Булгартел Скопие ДООЕЛ. Целта на заема е за изпълнение на Инвестиционната програма на „Булгартел Скопие ДООЕЛ /за изграждане на оптично кабелно трасе от Българо-Македонска граница до гр.Скопие/. Размерът на заема е до 1 000 000 лв. ползван на траншове при лихвен процент ОЛП+1 пункт върху усвоената сума. Срокът на договора е 4 години, като се предоставя гратисен период до една календарна година от датата на усвояване на първия транш. Към 31.03.2010 г. са усвоени 999 хил. лв., като първият транш е осъществен през месец март 2009 г.

С решение на СД на БЕХ ЕАД съгласно Протокол 15-2014/02.04.2014 г. се удължава срокът на договора с четири години с гратисен период 2013 г. Лихвата по заема след изтичане на гратисния период е в размер на 4,49%.

На 18.10.2010 г. на основание решение на СД на Булгартел ЕАД, протокол 88/17.06.2010 г. и решение на СД на БЕХ ЕАД, протокол 38-2010/06.08.2010 г. се предоставя нов паричен заем в размер на 181 222 USD. на едноличното си дъщерно дружество Булгартел Скопие ДООЕЛ. Заемът се предоставя целево за покриване разходи по доставка на DWDM съоръжения, монтаж и оживяване на оптичен тракт от гр.София до гр.Скопие. Срокът на договора е три-годишен, при лихвен процент 9.5%. Предоставя се гратисен период от шест месеца от датата на усвояване на първия транш. Към 31 декември 2010 г. цялата сума по кредита е усвоена.

През месец май 2011 г. Булгартел Скопие ДООЕЛ е върнало част от заема в размер на 21 222 USD. Към 30.06.2015 г. неплатеното задължение в размер на 160 000 USD. С решение на СД на БЕХ ЕАД, протокол 17-2014/17.04.2014 г. срокът на договора е удължен с две години като гратисният период е до 01.01.2014 г., а договорената лихва след това е 4,50 %.

Към 31.12.2015 г. не е започнало плащане по главницата по нито един от двата засма. Към 31.12.2015 г. вземането по лихви възлиза на 214 хил. лв. (31.12.2014 г. - 185 хил. лв.). Дружеството е направило обезценка на лихви за 2010 г. в размер на 8 хил. лв.

Ръководството на Дружеството е тествало за обезценка предоставените заеми на Булгартел Скопие ДООЕЛ и в резултат на този тест не е имало необходимост от начисляване на загуби от обезценка въпреки наличието на индикации за обезценка и декапитализиране на дъщерното предприятие в резултат на реализираните загуби.

27. Условни активи и условни пасиви

През годината няма предявени гаранционни или правни искове към Дружеството.

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции в индивидуалния финансов отчет за годината, приключила на 31 декември 2015 г.

28. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	146	230
Предоставени заеми на свързани лица	1 741	1 589
Търговски вземания от свързани лица	53	33
Парични средства	67	204
	<u>2 007</u>	<u>2 056</u>

Финансови пасиви

	2015 ‘000 лв.	2014 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	2 768	2 702
Търговски и други задължения	226	237
Търговски задължения към свързани лица	227	235
	<u>3 221</u>	<u>3 174</u>

Вижте пояснение 4.12 за информация относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Дружеството относно финансовите инструменти е представено в пояснение 31.

29. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Дружеството вижте пояснение 28. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

29.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

29.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Дружеството се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции в щатски долари на Дружеството, деноминирани в български лева, излагат Дружеството на валутен риск.

За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева и сключва форуърдни договори, които не противоречат на политиката на Дружеството за управление на риска. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

Финансовите активи и пасиви в чуждестранна валута (щатски долари) са преизчислени в български лев към края на отчетния период и са представени, както следва:

Изагане на дългосрочен риск	
Щатски долари	
'000	
31 декември 2015 г.	
Финансови активи	
Общо изагане на риск	286
	286
31 декември 2014 г.	
Финансови активи	
Общо изагане на риск	257
	257

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 4% (за 2014 г. +/- 4%)
- Анализът на чувствителността се базира на инвестициите на Дружеството във финансови инструменти в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2015 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Щатски долари (+/- 4%)	(11)	(11)	11	11
31 декември 2014 г.				
	Нетен финансов резултат	Собствен капитал	Нетен финансов резултат	Собствен капитал
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Щатски долари (+/- 4%)	(9)	(9)	9	9

Изагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на изагане на Дружеството на валутен риск.

29.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2015 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по заеми които са получени от и предоставени на свързани лица, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОАП в България, в размер на +/- 0.01 % (за 2014 г. +/- 0.01). Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюденията на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни. Към 31 декември 2015 г. ефектът на промяната в ОАП за България е незначителен върху нетния финансов резултат и собствения капитал.

31 декември 2014 г.

	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент	намаляние на лихвения процент	увеличение на лихвения процент	намаляние на лихвения процент
	лв.	лв.	лв.	лв.
Получени заеми	(216)	216	(216)	216

29.1.3. Други ценови рискове

Дружеството не е изложено на други ценови рискове.

29.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми и възникване на вземания от клиенти. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Кредити и вземания		
Търговски и други вземания	146	230
Предоставени заеми на свързани лица	1 741	1 589
Търговски вземания от свързани лица	53	33
Парични средства	67	204
Балансова стойност	2 007	2 056

Дружеството редовно следи за несигуряването на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установява индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството няма необезпечени търговски вземания с изтекъл срок на плащане.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една индустрия и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

29.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2015 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2015г.	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица	1 494	1 274
Търговски и други задължения	226	-
Търговски задължения към свързани лица	227	-
Общо	1 947	1 274

В предходните отчетни периоди падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2014 г.

	Текущи	Нетекущи
	До 12 месеца '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Получени заеми от свързани лица		
Търговски и други задължения	237	2 702
Търговски задължения към свързани лица	235	-
Общо	472	2 702

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

30. Оценяване по справедлива стойност

30.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Справедливата стойност на финансови инструменти е представена в сравнение с тяхната балансова стойност към края на отчетните периоди в следната таблица:

Финансови активи

	Към 31 декември 2015 г.		Към 31 декември 2014 г.	
	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.
Кредити и вземания:				
Търговски и други вземания	146	146	230	230
Предоставени заеми на свързани лица	1 741	1 741	1 589	1 589
Търговски вземания от свързани лица	53	53	33	33
Парични средства	67	67	204	204
	2 007	2 007	2 056	2 056

Финансови пасиви

	Към 31 декември 2015 г.		Към 31 декември 2014 г.	
	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.	Справедлива стойност '000 лв.	Балансова стойност '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Получени заеми от свързани лица	2 768	2 768	2 702	2 702
Търговски и други задължения	226	226	237	237
Търговски задължения към свързани лица	227	227	235	235
	3 221	3 221	3 174	3 174

30.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2015 г. и 31 декември 2014 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2015 г.

Ниво 3
'000 лв.

Имоти, машини и съоръжения:

- оптични кабели	6 407
- машини и оборудване	1 787

31 декември 2014 г.

Ниво 3
'000 лв.

Имоти, машини и съоръжения:

- оптични кабели	6 542
- машини и оборудване	2 233

Справедливата стойност на дълготрайните активи на Дружеството е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

31. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Дружеството определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми на Дружеството.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2015 '000 лв.	2014 '000 лв.
Собствен капитал	6 405	7 051
+ Субординиран дълг	2 768	2 702
Коригиран капитал	9 173	9 753
Общо задължения, търговски и други задължения	2 789	2 945
- Пари и парични еквиваленти	(67)	(204)
Нетен дълг	2 722	2 741
Съотношение на нетен дълг към коригиран капитал	1:0.30	1:0.28

Увеличението на съотношението през 2015 г. се дължи главно на намалението на собствения капитал във връзка с намаляване на капитала. През 2015 г. заемите на дружеството са обезпечени с ДА.

32. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

33. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2015 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 16.03.2016 г.